

Mishandling av fanger i Turnhallen. 101598

En anklage og et svar.

Vi har mottatt følgende: Når det atter er presserifret og tilværelse i et fritt Norge og har en rettsforfatning ifølge vår grunnlov, ber jeg om at dette lille stykket må få komme offentligheten tilkjønne.

Straks etter freden ble to personer her fra distriktet arrestert for tyveri samt mistenkt for angivelig. Begge ble innsatt i Turnhallen hvor de etter beste Gestapo-mønster ble mishandlet av tre Skjensstyrer tilhørende Utrykningskommandoen. Fangerne kom i enerom, og så begynte mishandlingen som foregikk på følgende måte: På fange nr. 1 begynte de tre Skjensstyrer vekselvis å slå harde slag i ansiktet helt til vedkomende segnet sammen, han fikk da 1/2 times betenkningstid for å tilstå angiveriet, hvis ikke vilde han bli skutt. Etter 1/2 time kom karene tilbake og spurte om han nå vilde tilstå. Fangen svarte at jeg har ikke noe å tilstå, jeg er ingen angiver så dere får bare skyte. De dengte da løs på ham igjen, alle tre, så tenner løst. De satte så benkrok på ham så han stupte i gulvet. En av U. K.-karene lå så og så opp på ham og presset revolveren mot brystet på ham for å få ham til å tilstå. Fange nr. 2 fikk så å si samme behandling med den unntagelse at han visstnok fikk knust nesebenet. Etter et kraftig slag bak øret, mistet han bevisstheten. Begge fangene var i flere dager sterkt opphovnet i munnen så spise var umulig, for begge fangenes vedkommende rant det blod av nese, øre og munn i flere dager etterpå. Det går jo også rykter om at mishandling har foregått flere andre steder, blant annet i Porsgrunn, og ifølge en notis i «Varden» fra 21. 7. d. A. gikk det rykter at i Skjensstyrer og Oslo hadde man vært utsatt for mishandling.

Så vidt meg bekjent er ovenstående ifølge norsk lov og rett ikke tillatt. Er ovenstående tillatt ifølge norsk lov og rett som vi har fått kjenne etter 5 års undertrykkelse? Ellers er det kommet noen tilleggslover

som vi ennå ikke er blitt bekjent med.

Kulturelt står Norge blant et av de høyeste i verden og så skal er litten klukk av Skjensborgers oppkastet seg til å følge tyskernes eksempel som vilde så dypt foraktet.

Disse to mishandlede fanger sitter fortsatt i fengsel. Det utspant seg en drøvelskning med fange nr. 2 og av U. K.-mennene av følgende ordlyd, det var flere vitner tilstede. Fange nr. 2 sa: «Jeg vil ikke risikere å få samme mishandling av deg igjen». Hvortil U. K.-mannen svarer: «Du skal få mere du». Nå spørs det da om disse fangene fortsatt blir mishandlet av U. K., eller om de blir behandlet etter norsk lov og rett. Vi har jo altså sett at fangene har vært utsatt for hva man nærmest må kalle en åndelig tortur, for å nevne et eksempel, når fangene ble overflyttet fra fengslet til Turnhallen hvordan folk da fikk anledning til å samle seg og komme med sine mange utrop, om det fra befolkningens side var vel ut, så bør man ikke se bort fra at de samme fanger har ikke så få pårørende som aldri har sympatisert med NS. Det er ikke på enkelt for en mor, kone eller søster eller barn av disse fangene å komme opp i slike situasjoner, det kaller jeg åndelig tortur både for fangene og de pårørende. Det er mange av de pårørende som idag er brutt sammen og skal de nå også få og tvile på at kanskje nettopp en av deres blir mishandlet — det sletter mangen en sorgfull mor og tenker på sin gutt idag av samme grunn. Her må det kreves en klar og konkluderende uttalelse fra de borge- re som utfører mishandlingen, samt fra øverste politil og militærmyndighet, det må offentliggjøres en krav på all den tid det har vært skrevet så meget i avisene at mishandling ikke skal forekomme da det nå dømmes etter norsk lov og rett.

En fanges pårørende.

Vi har forelagt ovenstående innskrift for Fylkeskommandoen i Telemark, som gir følgende framstilling av det passerte:

Det skal først gjøres oppmerksom på at politiet intet har med den tilskitete misshandling å gjøre. De to personer det gjelder ble i dagene umiddelbart etter krigens slutt, nærmere bestemt omkring den 10. mai, tatt av hjemmestyrkene og som følge av visse forhold tatt under behandling av dem. Senere ble de overlatt politiet for å mota sin rettfærdige straff etter lov og dom. Etter utholdt vartet ble karene nylig skuppet ut, men av militære grunner igjen, forlangt sikret inntil videre.

Hva som har hendt på Moseter.

Høsten 1944 tok distriktets sabotasjegruppe kvartier på en ny hytte ved Moseter på Midtjell. Denne hytte var ikke avmerket på vanlige kart og passet derfor ypperlig for formålet. Hele tiden fra hytta ble tatt i bruk til noen få dager forut for kapulasjonen fungerte den som hovedkvarter for sabotasjegruppen. På en myr liks ved hytten kastet allierte fly ned våpen og sabotasjemateriell som ble transportert videre omkring i distriktet. Hit ankom fra fly norske instruktører, som var utdannet i England. Fra Moseter spredte seg karer omkring i distriktet og i ledet en stor del av sabotasjen, som eksempel kan nevnes sprengningen av Svartfubruva ved Nisterud og Eggvåg bru i Drangedal. Videre var flere av karene fra Moseter innviklet i sabotasje samt øvrig ulovlig arbeid. Det skal også sies at de første dager av mai måned. Tidligere hadde ingen sjenerende bestandigheter truffet inn. I løpet av den tid hjemmestyrkene disponerte hytta dumpet bare et par utvokkede personer over stedet, og som gode nordmenn fikk de passere med vanlig tausbetalt. I mid-

Nazistene brukte 300,000 kr. av Lærerlagets formue.

Alle pengene gikk med til sambandets fester.

Oslo 29. juli.

(NTB) Norges Lærerlags landsstyre har vært innkalt til et tre dages møte i Oslo. Det er det første landsstyremøte i organisasjonen siden nazistene brøt seg inn i organisasjonen våren 1941. Den mest oppsiktsvekkende sak landsstyret hadde til behandling var nazistenes ulovlige finansaktjoner Norges lærerlag under Oskar Sæthers ledelse. Det viser seg at nazistene har brukt kr. 300,000 av formuen. Dette beløp er gått med til «sambandets» fester.

Det tyske folket skal vallarte til Dachau.

Stockholm 27. juli.

(Press Telegraph) I katolske kretser i Bayern har man planer om å gjøre konsentrasjonsleiren Dachau om til et valfartssted for det tyske folk. Kardinal Faulhaber i München har bedt de amerikanske myndigheter om tillatelse til å opprette et katolsk kloster i Dachau til minne om de mange som døde etter nazistenes terror der.

Jugoslavia verst stillet.

Belgrad 27. juli.

(PT) UNRRA-sjefen Lehman er ankommet hit. Han fastslår at forsynings situasjonen i Jugoslavia er dårligere enn i noe annet europeisk land. Han håper dog at man skal kunne hjelpe landet så en katastrofe unngås til vinteren.

Frontkjemperne forsøker å stikke av.

Men folk er tydeligvis ikke hjelpsomme lenger mot rømlinger!

Fredrikstad 28. juli.

(NTB) Det er i den senere tid gjort enkelte rømningsforsøk fra St. Croix hjelpefengsel der landssvikere sitter fengslet. Særlig latter det til at frontkjemperne er ivrige etter å flykte fra sine skjebne. For en ukas tid siden ble således en av de «bolde kjempere» knepet da han ved nattetid var i ferd med å fire seg ned fra fengselsgjerdet. Noen dager senere lyktes det en annen frontkjemper å stikke seg vekk i en transport fra fengslet med landssviklukere. Han klarte å holde seg på rifot et døgn, tid inntil han ble knepet i en sommerhytte i nærheten av Fredrikstad. Som belønning for sine prestasjoner er begge flyttet over i eneselle.

ten av april måned befant ca. 50 tyskere seg på vei oppover mot toppen, men bare tyve minutter fra hytta vendte de. Det dreide seg i dette tilfelle om en vanlig tysk kontroll og finkjemning av terrenget. Da meldingen kom om at tyskerne var iferd med å trekke seg tilbake, gikk våre gutter ut av de stillinger de hadde inntatt for å ta imot fienden forvisst om at de no etter kontrollen var sikrere enn noensinne.

En av de første dager i mai måned skjedde noe som endret hele situasjonen på Moseter. Som følge av visse operasjoner sto hytta tom noen dager og da guttene kom tilbake igjen var den temt for alt utstyr. Det dreide seg om en radio, soveposer, uniformer, ryggsekker, fallakjerner, tobakk, sigaretter og meget annet. Fra et kamouflert lager i nærheten av hytta var også en stor del fjernet. Det eneste som fantes tilbake i hytta av betydning var et papir hvorpå var trykt en advarende fra den Norske Overkommando: rettet til enhver person som vilde forgripe seg på militære effekter. (Fort. 2. side).

Stockholms kuriositet i varmen, innend som begynner på Vanadisbadet og ikke å holde opp, er fremdeles i for alle Stockholmers munnsleie og innsender i avisenes om å gi råd. Blant de i gamle forslag for å råde boden er følgende: Sett et brennende stearinne et vanlig vannglass og tår med det brennende lys pluk patientens mave. Redselen brennd og den steardamp står gjør patienten normal flekken. Den som forsøkte d vøt det da han var 50 år og den ikke fikk to verdens tros.

Japan forstår bare bombenes kanonenes språk

Det har selv valgt så harde skjebne.

Guam, 28 (NTB fra Reuter). Inv i Japan vil bli foretatt mest overveldende styrkenopsinne er blitt konser den militære historie, stabssjefen ved De foreters 5. flåteavdeling, kont ral Ramsay i en kringkas le i dag. Japanerne kan i

Da „Rottenik

Han fortalte g i det engelsk hadde en svi Guttene ble lov i kontanter, mer i steden stjal han to syl i terrenget var ..

Som meddelt i «Varden» avla «Rottenikken» ifjor be noen skaugutter i leiren melldalsmo og Morgedal.

Igår traff vi en av de kar hadde hatt det «celebre» bese ham fortelle litt fra samværet — La meg først få rette i det som stod i «Varden» fred seter vi lå på var nok ingen seter. Den tilhørte nemlig en gedals beste jessinger, Sigurd Åker, og hans gode navn skal ikke besudles på den må

I midlertid var det ved 14-ti 30. juni ifjor «Rottenikken» k oss. Da han var i nærheten av kastet han stein på taket fo som var inne skulde komme u gelig var det for å se hvor m var. Vi var bare to tilstede, d 9 som var plassert på nabv var ikke sammen med oss kjente ikke den ankommande og vi spurte ham om han var arbeider. Vi konstaterer senere hadde forandret stemmen sin o ret ganske kraftig.

— Jeg skogarbeider? Vi hva han var for noe da, n vilde han ikke ut med. Han b inn i seteren og fortalte at b engelsk spion, var sluppet ned

Prinsen
I setter kaka
lker for kaka
Bill, ark. 1945
svant gårds
Hid. Må kunne
Samme stede
i 17-18 år
riffin.
ter sende
en Fleiboh
ven pr. Skien
ater,
er, nå eller
lennatorfing
T. Fodde
okke i Vestf
olk,
fam. får plass
okt.
mannen, for
ndre Tinas
Notodden.
ss på 99 liten
gårds.
er til loddsalg
nte som
hand for en
fjos, er plass
rd i Gjerpen.
366 anviser.
pestad)
består av 2
12-år og 2
sted ved
Stystrand
Skien.
med 1 små
hraneagt. 22
en 3563.
ndig pik og
hjelp for til-
søknad bi-
Telemark,
Skien.
ne, snill og
hos enalig
i opplysning
nt steds.
6 anviser.
DRESEN.
st. MA
annabegda.
or ombrin-
v senere.
Malm.
KES
er post fra
er på mid-
akals både
usdyrrekk
ter.
et
nning M
ved han
rundt det
et til
TIL 8690.
Varden

